

03 бр. 022-3459/2
Датум: 27.11.2023.

Министарство заштите животне средине
Немањина 22-26, 11000 Београд

Предмет: Изјашњење о захтевима удружења грађана „Удружење за заштиту шума“ и „Одбранимо шуме Фрушке горе“ у вези са управљањем шумама у НП „Фрушка гора“

Веза: Ваш предмет бр. 07-001-250/2023-04 од 23.10.2023.

Покрајинском заводу за заштиту природе (у даљем тексту: Завод) дана 08.11.2023. године достављен је документ под горњим бројем, за изјашњење у оквиру надлежности, о захтевима удружења грађана „Удружење за заштиту шума“ и „Одбранимо шуме Фрушке горе“, а у вези са управљањем шумама у НП „Фрушка гора“. У прилогу документа достављен је допис са осам нумерисаних захтева „Удружења за заштиту шума“.

У уводном делу дописа, констатација која се највише тиче делокруга надлежности Завода односи се на, како се наводи, 3% површине НП „Фрушка гора“ на којој се шума не сече и 97% на којима се врше производне сече. Наведено се може довести у вези са важећим режимима и мерама у НП „Фрушка гора“, где је 3% површине под режимом заштите I (првог) степена, а остатак у режимима заштите II (другог) и III (трећег) степена. На ову констатацију надовезују се захтеви наведени под бројевима 1, 2. и 5, који се тичу мораторијума на сечу шума у НП „Фрушка гора“, стављања ван снаге планских докумената за редовне сече шума и иницирања израде нових услова заштите природе за основе газдовања шумама НП „Фрушка гора“. Размотривши горе наведено, Завод доставља на разматрање следеће констатације у циљу формирања јединственог одговора, а у складу са својим надлежностима:

Питање коришћења ресурса, а поготово шума, у Националним парковима, сложено је и захтевно и потребно је сагледавати га из више различитих аспеката, међу којима су најосновнији: заштита природних вредности, добробит шире друштвене заједнице/посетилаца и привредно шумарство. Национални парк „Фрушка гора“ је подручје на ком се ова три приступа усклађују дуже него било где у Републици Србији. Наиме, ово је први Национални парк у Србији, од 1960. године, Национално излетиште је од 1948. године, а шумарство је присутно дуги низ векова, у организованијим облицима од XVII века.

У циљу усклађивања наведених, али и других активности, прво класично тростепено зонирање извршено је тек доношењем Просторног плана подручја посебне намене Фрушке горе 2002-2022, („Сл. лист АПВ“, 16/2004), а потом је оно унапређено доношењем Закона о Националним парковима 2015. године („Сл. гласник РС“, бр. 84/2015 и 95/2018) и Просторним планом подручја посебне намене „Фрушка гора“ („Сл. лист АПВ“, бр. 8/2019). Покрајински завод за заштиту природе био је један од кључних актера у доношењу наведених докумената и становишта је да су њима направљени значајни помаци у заштити природних вредности и ограничавању привредних активности, доминантно шумарства.

Важно је напоменути да је један од основних постулата екологије и конзервационе биологије да очувању природних вредности погодује смањена експлоатација ресурса, између осталих и шума. На наведену тему објављен је значајан број научних и стручних радова, од којих се неки односе и на Фрушку гору. Поред наведеног, у циљу сагледавања целокупне ситуације неопходно је консултовати и аспект шумарства, пре свега највећег корисника шума, ЈП НП „Фрушка гора“, а потом и друге кориснике, међу којима су највећи Епархија Сремска и Шумска заједница из Беочина. Додатно, друштвено – рекреативни аспект Фрушке горе, огледан кроз повећање броја посетилаца и њихову диверзификацију, значајно је порастао у протекле 3-4 године. То поред добробити и позитивних социо-економских ефеката захтева и нови приступ како би се предупредили негативни ефекти.

Имајући све горе наведено у виду, привредно шумарство и његов однос са друштвено – рекреативним и еколошким функцијама НП „Фрушка гора“ оправдано је и могуће додатно врло прецизно временски, просторно и методолошки усклађивати. Свакако, наведено усклађивање не треба вршити једнострано, на начин на који је захтевима 1, 2. и 5. наведено, већ кроз добро избалансиран комуникациони процес који сагледава и обједињује све релевантне стручне, еколошке, економске, социјалне и друге аргументе.

С поштовањем,

Достављено:

- Наслову
- Архива

